प्रभूतरुण

वर्ष ५१

अंक ११

मुंबई

जून, २०१८

पाने ६

किमत रु. १

(स्थापना:तारीख २५ ऑगस्ट १९२३) तत्त्वाचा बंदा जीव । मूर्तीला कोण विचारी? www.prabhutarun.org

संपादिका: सुहासिनी कीर्तिकर

कार्यकारी संपादक मंडळ : मिनाक्षी जयकर, मयुरा नायक, संजना कोठारे, वैजयंती कीर्तिकर सहाय्यक संपादक: त्वरिता दळवी, राजेश नवलकर, भक्ती शेटचे

श्री. प्रदीप कोठारे

जून महिना म्हणजे पूर्वसंपादक श्री. विहंग नायक यांचा स्मृतिमहिना. त्यांचा फोटो कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी या महिन्याच्या अंकात दरवर्षी मी देतेच. पण काय दुदैवी योगायोग! श्री. सुहास कोठारे गेले त्यानंतर दहा वर्षांनी श्री. विहंग नायक गेले आणि त्यानंतर दहा वर्षांनी प्रदीप गेले. मे महिन्याच्या शेवटी शेवटी निसर्गाच्या उन्हाळ्यानं होरपळून निघत असताना 'ती' बातमी आली. मनाला होरपळून टाकणारी. श्री. प्रदीप कोठारे गेले. अवध्या चार दिवसात खेळ खतम! 'जगणं मरणं एका सासाचं अंतर' असं बहिणाबाईनी म्हटलंय. पण त्याचा इतका तीव्र अन् धक्कादायक अनुभव यावा? मी खरं तर या उन्हाळ्यात हैद्राबादला होते सौ. वैजयंतीकडे. त्यामुळे जूनच्या अंकाची बातम्या सोडून इतर सर्व तयारी मी आधीच करून आमचे मुद्रक श्री. भोगटे यांच्याकडे सुपूर्द केली होती. पण प्रदीप गेले अन् सगळीच उलथापालथ झाली. अगदी

श्री. प्रदीप 'प्रभुतरुणा'च्या कामात सर्वार्थाने सांगाती होते. 'प्रभुतरुणा'च्या वाचकांना ते फक्त व्यंगचित्रकार म्हणून परिचित होते अन् आवडतही होते. ते तर शंभर टक्के खरंच आहे. विहंग गेल्यापासन इतऽऽकी वर्षे ते न चुकता प्रत्येक अंकात एक व्यंगचित्र सादर करायचे. ही विहंग नावाच्या सन्मित्राची प्रदीप मानलेली. सन्मित्राने जपलेली बांधिलकी होती. माझ्या घरी त्या निमित्तानं आल्यावर समजा; मी त्याबद्दल कधी बोलले तर मला तिथेच थांबवत ते थोडं विनोदानं,

संपादकीय

सोयरा सकळ

-सुहासिनी कीर्तिकर

बरच सच्चेपणानं म्हणत, '' तुम्ही काऽऽही वाटून घेऊ नका हो. 'तो' (म्हणजे विहंग!) मला वरून बघतोय. त्याच्यासाठी मी हे करतोय.'' अन् ते खरंच होतं. दर महिन्याला एक व्यंगचित्र देणं हे काय सोप्पं काम होतं? दिवाळी अंकातही त्यांची आठदहा व्यंगचित्रे ही प्रभुतरुण दिवाळी अंकाची खास खासियत दिवाळी अंकाचा प्रकाशनहिशोब किवा मुद्रणाचा हिशोब हा आठ आठ पृष्ठसंख्येचा असतो. म्हणजे त्रेसष्ट पाने झाली तर चालत नाहीत. ती आठच्या पटीत चौसष्ट करावी लागतात. म्हणजे आठच्या पटीत हा सारा खेळ सांभाळताना समजा, एक पान वाढवायचे आहे तर; प्रदीप तत्परतेने त्यासाठी नवीन व्यंगचित्र काढून द्यायचे. एखाद्या लेखानंतर पाव पान, अर्धे पान जागा रिकामी असेल तर प्रदीपचा कुंचला लगेच ती उणीव भरून काढायला तत्पर. दिवाळी अंकासाठी 'आवाज'च्या दिवाळी अंकासारखी त्यांना 'खिडकीचित्रे' काढायची होती. पण आता काय? ती तर त्यांची आस राहून गेली. व्यंगचित्रं काढणं हा त्यांच्यातील कलाकाराचा जण् धर्म होता. म्हणूनच कुठेही व्यंगचित्राचे प्रदर्शन भरले तर त्याला ते आवर्जून जात. मध्यंतरी पुण्याला खास व्यंगचित्रकारांसाठी प्रशिक्षण शिबीर भरले होते. त्याला ते सुरेखावहिनीसह आवर्जून गेले. त्यांची निवडक व्यंगचित्रे त्या शिबीरात प्रदर्शित झाली होती. विकास सबनीसांचे मार्गदर्शन त्यांना मोलाचे वाटले होते. त्यांच्या काही चित्रांचा पुस्तकातही समावेश होऊन त्यांच्यातल्या कलाकाराला पोच मिळाली होती. मी 'साहित्य'ची संपादक असताना त्या दिवाळी अंकासाठी त्यांनी आवर्जून व्यंगचित्रे

दिली होती. त्या काळात टी.व्ही.वर

पल्लवी जोशीच्या आणि संगीतशिक्षणामुळे खूप गाजत होती. प्रदीपने काय करावं? 'साहित्य'च्या एका अंकात गर्भवतीच्या पोटातूनही सुरेल आवाज येतोय... असं त्यांनी दाखवलं. मार्मिक भाष्यच होतं ते. 'मे'च्या प्रभुतरुणाच्या अंकातही गुन्हेगार आसारामबापूंच्या आश्रमात गर्दीच गर्दी अन् 'मोफत ग्रंथालय' मात्र ओस पडलंय् असं 'मेरा भारत लहान'चं चित्र आहे. काही न बोलता मार्मिक भाष्य असं चित्रातून करणं केव्हढं अवघड काम! पण प्रदीप ते निष्ठेने करीत.

ही निष्ठा कलेशी होती तशीच निर्मळ माणसामाणसांमधल्या मैत्रीभावनेशीही होती. विहंगशी, श्री. सुहास कोठारेंशी त्यांची मैत्री होतीच; पण 'प्रभुतरुणा'मुळे अगदी अलगद माझ्याशीही जडली होती. मात्र ती काहीशी आदरयुक्त मैत्री होती. मला ते नेहमीच 'संपादक' म्हणायचे. माझ्या घरील दिवाणखान्यात मी एका विशिष्ट खुर्चीतच बसते. ते त्याला 'संपादकाची खुर्ची' म्हणायचे आदराने, प्रेमाने. या मैत्रीपूर्ण आदरभावामुळेच प्रदीप 'प्रभुतरुणा'च्या कार्यालयीन सर्व कामात माझ्याबरोबरच होते. तेही 'प्रभतरुण बोर्डा'त कोणतेही अधिकाराचं पद न भूषविता. त्यांना बहाल केलं तरी त्यांनी ते अनेकदा विनम्रपणं नाकारलं. ते म्हणायचे, ''तुम्ही मला काम सांगा. मी करेन. पण पद नको.'' असं निरपेक्ष सहाय्य त्यांनी मला हरेक कामात प्रत्येकवेळी केलं. विहंग गेल्यावर कोर्टात जावं लागलं. संपादक म्हणून मला मान्यता मिळण्यासाठी कोर्टासाठी लागणारे कागद प्रदीपनी आणले, सरकारी पद्धत समजावन घेतली. माझ्याबरोबर कोर्टात न्यायाधीशांसमोर जाताना प्रदीप सोबत होते, आधार होते. बालगायकांची 'सारेगमप' गाणी वृत्तपत्रीय कायदा पाळण्यासाठी

कृतज्ञ स्मरण

के. विहंग नायक

दिल्लीच्या कार्यालयात सनदशीर बदल करायचे होते. ते तर काही कारणांमुळे सुहास कोठारेंपासून विलंबित होते. त्यासाठी बेलापूरच्या कार्यालयात खेटा मारणं, फॉर्मस् भरणं, कार्यालयीन अधिकाऱ्याचं मन वळवणं अन् मला या कामात मानसिक आधार देत सोबत करणं... प्रदीपनं निरलस भावनेनं केलं. आदरभाव कायम ठेवून. बेलापूरच्या 'त्या' अधिकाऱ्याला कधी खोटी लाच दिली नाही आम्ही. पण त्या उत्तरप्रदेशीय अधिकाऱ्याला महाराष्ट्राची खासियत म्हणून प्रदीप कधी पुरणपोळी; तर मोदकलाडू भेट द्यायचे. (माझ्या समजुतीप्रमाणे हे 'दिल्ली दरबार'चं कायदेशीर काम प्रदीपनी 'प्रभुप्रभात'चं ही करून दिलं होतं. कोणाच्याही मदतीला धावून जाणं हा त्यांचा स्वभाव होता.) अशीच अमोल सोबत प्रदीपनी मला 'प्रभुतरुणा'च्या पोस्टाच्या सवलतीसाठीही अगदी शेवटपर्यंत केली. आधी मुद्रणालय परळला म्हणून सगळी नोंद दादरच्या पोस्ट ऑफिसात होती. पण मग पोस्टाला वाटलं, 'प्रभ्तरुण'च्या ऑफिसचा पत्ता तर जोगेश्वरीचा आहे. मग दादर कसं चालेल? -मग काय? परळच्या ऑफिसात खेटा मारणं, परत दादरच्या ऑफिसात खेपा घालणं अन् अखेर अंधेरीचं पोस्टऑफिस गाठून शेवटी कांदिवली पोस्टऑफिसमध्ये विसावणं आलं. या धकाधकीत सगळे कागदपत्र

(पान २ कॉलम १ वर)

संपादकीय (पान १ कॉलम ४ वरून)

जमवणं, मान्यता मिळवणं... यासाठी प्रदीप सावलीसारखे माझ्यासोबत होते. अगदी प्रत्येकवेळी. आता यावर्षी पुन्हा कांदिवली पोस्टऑफिसात पुनर्नोंदणी करणं आहे... तेव्हा 'प्रदीप नाहीत' हे वास्तव कडू घोटासारखं गिळावं लागणार मला.

प्रदीपची सोबत कामासंदर्भात असली तरी; कामापुरतीच कधीच नव्हती. बाहेर या कामासंदर्भात ते मला मनापासून 'मॅडम' म्हणायचे, अगदी सगळी कामं माझ्या हाताबोटांशी करायचे. कचेरीतल्या माणसांनाही ठासून सांगायचे, ''या मोठ्या मॅडम आहेत. कॉलेजच्या प्राचार्य होत्या. त्या लेखिका आहेत. फार सुंदर लिहितात त्या.'' अन् 'प्रभुतरुणा'तील माझे लेख त्यांना वाचायला द्यायचे. त्यांची ही सोबत मुकपणे असायची. आता तर ती खऱ्या अर्थाने मूक झाली! माझं कुठं भाषण असलं तर त्याला त्यांना मनापासन यायचं असायचं. कधी अगदी माझ्या श्रोत्याच्या भूमिकेतली रसिकाताही त्यांना समजून घ्यायची असायची. एकदा यशवंतराव चव्हाण नाट्यगृहात उषा परबच्या स्त्रीवादी कवितावाचनाचा कार्यक्रम होता. प्रदीप आले माझ्यासोबत. मी पृढच्या रांगेत... तर ते अगदी मागच्या रांगेत बसले. पण उषाने केलेला माझा उल्लेख त्यांना सुखावून गेला अन् कविता तर त्यांना आवडल्याच. परतीच्या वाटेवर मला म्हणाले, ''या कविता ऐकल्यावर असं वाटलं की, माझ्या घराच्या पाटीवर सुरेखाचंही नाव हवं.'' त्यांनी टाकलं की नाही, माहीत नाही. पण त्यांच्या घराच्या नव्हे; तर मनाच्या पाटीवर सुरेखाचंच सदैव नाव होतं. 'प्रभुतरुणा'तील दर महिन्याची त्यांची 'हसरी रेखा' हे सुरेखाचंच संक्षिप्त रूप होतं. म्हणायचे, ''हे ज्याला कळेल त्याला कळेल. स्रेखाचंच मी या शीर्षकात रेखा केलंय्.'' म्हणूनच सुरेखाबरोबर फिरायला जाणं, चित्रपटाला जाणं, ब्रह्मकुमारीच्या प्रवचनांना जाणं... सगळं सगळं सोबतच केलं त्यांनी. सुरेखाच्या हातचं खास शिऱ्यातल्या पातवडाचं रसभरीत जेवण जेवायला याच प्रेमापोटी त्यांनी मला बोलावलं होतं.

प्रदीप अन् सुरेखा ही अद्वैत असलेली जोडी माझ्या 'साहित्य संघा'तल्या कार्यक्रमानांही यायची ती माझ्यावरील प्रेमामुळेच. 'अक्षरसाहित्य'च्या उद्घाटनाच्या कार्यक्रमाला ते जोडीनं आले होते. म्हणाले होते, ''असे साहित्यिक कार्यक्रम, चर्चा आम्ही पहिल्यांदाच ऐकतो आहोत. तुम्ही फार सुरेख बोललात, सुरेख आयोजन केलंत-'' त्यातला 'सुरेख' शब्द त्यांच्या मनाच्या पाटीवरच गिरवलेला होता

ना! ब्रह्मकुमारी पंथाच्या आठवलं, उल्लेखावरून हृदयतज्ञ डॉक्टरांच्या आरोग्य-दालनाचं उद्घाटन त्यांनी माझ्या हस्ते ते डॉक्टर अनुयायी. मी हिंदीत भाषण केलं. अहंभाव कसा नसावा-विषयावर. उल्लेख तुकारामांच्या वचनाचा केला. तुकोबांच्या मते माणसाचं अहंपण म्हणजे 'कोडियाचे गोरेपण'. कोड आलेल्या माणसाचं गोरेपण. आत्ता जेव्हा प्रदीपचा विचार करते तेव्हा जाणवतं की असं 'कोडियाचं गोरेपण त्यांच्यात कधीच नव्हतं.

म्हणूनच ते प्रत्येकाच्या मदतीला धावून जात. कुणावर अन्याय होतोय तर 'अन्याय घडो कोठेही पेटून उठू आम्ही' ही त्यांची जातकुळी. कृणाला बरं नाही, हॉस्पिटलसाठी धावाधाव करायचीय... प्रदीप सदैव मग ती व्यक्ती तत्पर. नातेवाईक असो वा नसो. सौ उत्तरा ललित कोठारेच्या शेवटच्या दुखण्यात त्यांच्या हस्ते त्यांच्या घालण्याचा सोहळा घडवून आणणारे प्रदीपच. 'न्यू इंडिया इंशुरन्स'मध्ये काम करणारे माझे कवीमित्र श्री. कीरण येले मला परवा म्हणाले, ''ऑफिसच्या वाङ्मय मंडळाला नाटचस्पर्धेत मंडळाचे नाटक त्यांनीच प्रथम उतरवलं.'' तसं तर ते 'साहित्य संघा'च्या 'अमृत नाट्य भारती'चेही पूर्वी तत्पर सहकारी होते. अनेक प्रायोगिक नाटकात तेव्हा त्यांनी छोट्यामोठ्या भूमिका केल्या होत्या. सेवाभावानेच. सिगरेटचं व्यसन सोडवायचं आहे- ते सामाजिक संस्थेचे सभासद म्हणून त्यात पुढाकार घेत. पुन्हा सेवा करून नामानिराळे! त्यामुळेच ते सर्वांचे 'सोयरे सकळ' असे सज्जन होते.

जीवाभावाच्या माझ्या सोयऱ्याबद्दल किती अन् काय काय लिह? माझ्या तीन, साडेतीन वर्षाच्या नातीला मी बकरीबेनची गोष्ट सांगते. त्यात लांडगा येतो अन् बकरीच्या पिल्लांना मारून खातो. परत परत ती गोष्ट माझ्याकडून तिला ऐकायची असते; शेवटी एकच एक करुण प्रश्न विचारून- ''त्या पिल्लांना मारून टाकलं? मग ती परत नाही येणार?'' मरण म्हणजे काय ते ठाऊक नसुनही तिची व्याकृळता सामावलेली असते. प्रदीप नावाच्या माझ्या सुहृदाच्या मरणाची गोष्ट मला ठाऊक आहे. पण तरीही माझं मन पुन्हा पुन्हा व्याकूळ होऊन विचारतं, ''मग तो परत येणार?;; विचारण्यासाठी मी परत परत या 'चंद्रमे जे अलांछन' अशा सुहृदाची गोष्ट मनोमन ऐकत राहणार.

कारण प्रदीप गेले तरी 'प्रदीप' ही वृत्ती अमर आहे.

PRADEEP KOTHARE "NEVER SAY NO" MAN

-Rajan Jaykar

5

I had multiple relations with Pradeep. First he was my cousin (his father Shamrao was my mother's cousin). Although he was a year senior to me, I remember having gone to his house to play on many occasions. My mother used to call his father "Shamya", so he was my Shamya mama. My second connection was that he was a year senior in Wilson High School and remember some time he used to play marbles with me. passing out of School, I lost intimate contact with Pradeep. However we used occasionally meet in our community functions during Ganpati. While I was still amateur in collecting antiques, he had a store house glass and porcelain collection neatly arranged in a showcase in his house. Probably that was from the time of his father. We both loved our school and school teachers and hence it was no wonder that we started attending school alumni functions regularly organized by Wilson High School Old Boys Union. We used to meet our classmates at least once a year and since he was only a batch ahead, I knew most of his classmates. Suddenly the Wilsonian, who used to organize yearly alumni function, died about 20 years ago and hence the yearly functions discontinued nobody had the list of members nor the inclination to take up the responsibility of continuing the Old Boys' Union, which was established in 1917 and supposed to be the oldest alumni body in India. I first contacted the committee members of Old Boys' Union and told them my plan of revival and they were happy that somebody was taking the responsibility. However I was aware that collecting and updating the list of members and organizing the yearly function was not a one person's job. I contacted Pradeep and he immediately said we will do it. He caught hold of the Treasurer of Old Boys' Union and obtained list of members. He made inquiries and deleted the names of dead members and about 15 years ago, we restarted the alumni body with a bang. Pradeep used to say, "you don't take me in any committee, just tell me

what is to be done and within what time and I will do it". You rarely get such persons, who is ready to work selflessly and we in fact held a grand Centenary function of our alumni in 2017 and renamed it as "Wilson High School Past Students' Association" and Pradeep, was sheet anchor, for ensuring that the function went off without any problem.

Few years ago, the trustees of Atmaram Buwa's Ram Mandir (Kalaram Mandir) Trust, of which I am a Senior trustee, appointed Pradeep, as one of the trustees. Pradeep helped, our managing trustee Pradeep Rane, in streamlining the office work of the trust and was regular in attending the meetings as well as helping in every aspect of temple management. However he had to discontinue as trustee after some years, as he had other pressing commitments.

We all know that he was a good cartoonist and his artwork as well as quotes were humorous. While returning on his two wheeler after our school committee meeting, he used to talk about "desi" medicines and how he changed his entire lifestyle about 15 years ago. He used to call Ketaki "Vahini bai" in typical Parbhi dialect and recommend her his desi medicines, which Ketaki found useful. His sense of humour was also very subtle. He told me that apart from sharing birthday with late Mangeshkar other common thing was skin colour.

You can never find such loving, caring, dedicated and disciplined colleague and I enjoyed every moment of my association with him. sudden departure certainly a shock for me, as he outwardly appeared healthy and once again made me think about how fickle temporary our existence is in this world and whether the effort, that we take for money, name and fame, is all worth it.

May his soul rest in peace.

STAY HUMBLE AND BE HUMBLED

-Sakshi Nilesh Zaoba (nee Mrigaya Pradeep Kothare)

There is a certain movement around us, everything is moving in this Universe and we move along

The morning of 28th May is when everything around me stopped with my dad's heart... For that moment, seemed like a state of perpetual suspension, no sound, no feeling, nothing seems existed. Nothing mattered, and then you slowly come back to reality of what has happened and then the acceptance of that state...

with it whether we want to or no.

that Pradeep Shamrao Kothare no longer lives.....

Humility is a word I associate with my dad a lot. Throughout my childhood, I remember my house to be an open house; were people came around all the time. Every evening when I am back from school I would find someone having an animated conversation in our living room and having a good laugh.

Those being the days of big families, my dad's cousins were less of cousins and more of friends. It was one fun get-together after another, and my dad being the Ringmaster. His friends were no less. He would coordinate the dates, place, food, travel arrangements and even carry the food along. He was an organiser.

Fun filled life is what I have spent with my dad. He was ever ready for a plan, ever ready to do something new. Ask him to sit at home and he would just refuse. He would call someone and make a plan. He was blessed with a great sister, best of cousins, innumerable friends, office colleagues and in-laws. He made friends so easily, with just a single conversation. But more importantly he would help people, sometimes going out of his way but would never ever complain or even mention anything. He just loved helping people.

My dad and I had a very different bond and immense love and respect for each other. My dad believed in me, even when the whole world would stand against me. My dad was behind me, being my force, my belief system, my strength. He taught me to take my decisions and stand by those. He taught me to stand tall. I am truly blessed to be his daughter, he brought such joy to my life.

He was a great husband and off late I loved seeing them lead a beautiful content life having settled both the daughters. Spending time with their grandsons and more so playing with them. Atharva loved his Aajo and Su aaji; their card

games or any other games. Somehow the games he played had rules that only benefitted Atharva. My son thought that his Aajo was his buddy and not grandfather, they had their own codes and secret plans and I wasn't a part of it. For the last 6 years, Dad would come under my building on his scooter and pick Atharva to drop him to the bus stop which wasn't even 100 meters distance. But that was their thing, the unsaid code between them. This was his way to steal time and be with us. He would say to me that he get's to see us both every day and then talk for some time. Quite often we would stand down talking for a few minutes before I rushed off to the crazy day and he giving me his 2 bits as every father does. Uff those talks...

He was a great father-in-law and loved his monthly Khandala and yearly Goa trips with Nilesh, his partner in eating out. There were very few restaurants in Mumbai that they hadn't visited or ordered from. Chocolates, their common love, made their bonding even stronger. They loved their conversations and Kothare Baba was always there do something adventurous with Nilesh. Snorkeling was the last adventure they enjoyed together.

I am so humbled by him, when so many people have the most amazing things to tell about him.

His humbleness and helpful nature is my inheritance and moving forward in this world, that was made great by his love, I would follow his footsteps... I am my father's daughter...and will always be...

You will be missed forever Baba.

My Aajo

My Aajo was very nice to everybody and the most nice to me. Everyday he came with his scooter and took me to my bus stop. He loved me a lot more than anyone but no one lives forever. I loved my Aajo a lot.

-Atharva Zaoba

The best tribute I could pay to Baba was by completing the last cartoon he made on the morning he got an attack. Thank you for all the laughter.

-Nilesh Zaoba

Pradeep - One of the Three Musketeers

A little bit about the history of Pathare Prabhu Social Club (PPSC)

-Vinod Pradhan

There was a time when the key of PPSC used to be kept at our house, since our house was less than fifty feet away from club's premises. Around 1959 we changed residence and moved from Girgaum to Worli. We besides all the senior members, one by one had left Girgaum, and a brigade of young members who were still living in Girgaum-Thakurdwar area were left to look after the PPSC.

1962 – 63 a catastrophe took place. The building which housed the club came crashing down, not the whole building but the bathroom blocks from third to ground floor. Our premises were on second floor.

As it is rightly said "cometh the hour cometh the man", the three young musketeers who were still staying in Girgaum took charge. The three musketeers were Late Mr. Naresh Mankar, late Mr. Pradeep Kothare and Mr. Lalit Kothare. These three took upon themselves the task of saving whatever was possible for posterity. The owner of the building in the meanwhile had filed a suit in the civil court asking us to vacate the premises. The three again fought the case on behalf of the Club. I remember Pradeep telling me in one of the early hearings, the magistrate asked "How many times has your club been arrested?". At that time and even now the word Social

Group is associated with betting and gambling. The magistrate was convinced only after the Club's rule book was shown where it was clearly mentioned that

- 1. Betting and gambling are not allowed in club's premises.
- 2. Drinking alcoholic drinks are strictly prohibited in club's oremises.

Along with this they mentioned some prominent members of our community like M. R. Jaykar, Pramod Navalkar. Finally the magistrate was convinced that PPSC was not that kind of club. The case was squashed. However what other members did not know was that at that time there was no source of income for the club. The three of them had to often dip into their own pockets to defray the expenses.

Pradeep was a reclusive person, any plan to take him on any committee would be stoutly rejected by him, but behind the scene he would willingly give support. He has never said no to any work given to him be it going to Dadar post office etc., and most of the times free of cost to club but at his cost.

The news of his passing away was a shock to all of us, as he had never complained of any ailment. Pradeep was made in the mould of RSS worker, he was doing work without ever thinking of claiming ownership of the work done.

 $May\,his\,soul\,Rest\,In\,Peace.$

हसरी रेखा -प्रदीप कोठारे

पाउस लवकर
अणार ।

पाउस लवकर

भावपूर्ण श्रद्धांजली

प्रदीप कोठारे

-दीपक माधव धैर्यवान

श्री. प्रदीप शामराव कोठारे ह्यांचे हृदयविकाराने दु:खद निधन ही बातमी समजली अन् मन विषण्ण झाले. तसे दिवसांपासन त्यांच्या आजाराबद्दल जाणून होतोच. परंतु रुग्णालयात असलेल्या उपचारांना प्रतिसाद देऊन ते बरे होतील अशी आशाही बाळगून होतो. पण तसे होणे नव्हते. अखेर सोमवार दि. २८ मे २०१८ ह्या दिवशी प्रदीपची प्राणज्योत मालवली. बातमी समजली आणि त्याच्याबद्दलच्या अनेक आठवणी नजरेसमोरून सरकू

प्रभुतरुणावर जन्मतःच असलेल्या निर्मळ, नि:स्वार्थी आणि निर्व्याज प्रेमामुळेच प्रदीप श्री. सुहास कोठारे, श्री. विहंग नायक आणि आताच्या आपल्या प्रभुतरुणाच्या संपादिका सुहासिनी कीर्तिकर ह्यांच्याबरोबर एखाद्या सावलीप्रमाणे प्रभुतरुणाची अखेरपर्यंत सेवा करीत राहिला. त्याचे हे कार्य म्हणजे प्रभुतरुणाच्या गेल्या कित्येक वर्षांच्या कारकिर्दीतील एक अत्यंत महत्त्वाचे

प्रभुतरुणाच्या कार्यकारी मंडळात कोणत्याही पदाची अपेक्षा न ठेवता, किबहुना असे एखादे पद आपल्याकडे नाही; असे मनातही न येता ज्याप्रमाणे तो हे सर्व करत होता ती एक अनाकलनीय अशीच गोष्ट होती.

प्रभुतरुणाच्या वाढदिवसाच्या एका कार्यक्रमात असे ठरले की तेथे हजर असलेल्या प्रत्येक सभासदाने दोन-शब्दांत प्रभ्तरुणबद्दलच्या आपल्या भावना व्यक्त कराव्या. प्रदीप म्हणाला, ''मी विचार करतो प्रभुतरुणाशी माझे नाते काय? पण दुसऱ्याच क्षणी माझ्या मनात येते की प्रभुतरुणाशी माझे भावनिक नाते आहे.'' किती सुंदर विचार! भावनेने ओथंबलेल्या नात्यापलिकडे आणखी कोणते नाते असू शकते? ह्या छोट्या वक्तव्यातच प्रदीप प्रभुतरुणाबद्दल केवढी कळकळ व्यक्त करता झाला!

आहे. त्याला सुचलेल्या अनेक कल्पना प्रभुतरुणाच्या वाटचालीत खूपच मोलाच्या ठरल्या. एक अत्यंत महत्त्वाचे व बोलके उदाहरण देतो.

इ. सन. १९९७ साली प्रभु तरुणाचा अमृतमहोत्सव संपूर्ण वर्षभर साजरा करण्याचे ठरले. ही संकल्पना सर्वस्वी श्री. सुहास विष्णुपंत कोठारे ह्या प्रभुतरुणाच्या संपादकांची. ताबडतोब त्यांनी 'प्रभुतरुण अमृत महोत्सव समिती'च स्थापन केली. ह्या समितीत अनेक मान्यवर प्रभुजन होते. सहाजिकच प्रदीपही ह्या समितीचा एक महत्त्वाचा सभासद होता. ह्या समितीच्या सभा श्री. सुहास कोठारे ह्यांचे निवासस्थानी होऊ लागल्या. हा अमृत महोत्सव कसा साजरा करावा ह्याबद्दल विचार विनिमय होऊ लागला व संपूर्ण रूपरेखा आखण्यात आली. सर्व समिती सदस्य म्हणजे एक कुटुंबच होते. किती सुंदर दिवस होते ते! त्या दिवसांच्या आठवणी हा आमचा सर्वांचा अत्यंत मोलाचा ठेवा! प्रभुतरुणाचे सर्व सदस्य व अनेक प्रभु तरुण-तरुणींनी चार विविधांगी कार्यक्रम सूत्रबद्धतेने आणि यशस्वीपणे सादर केले; हे आपण सर्व जाणताच.

एका अशाच सभेमध्ये ठरले की गिरगावातील साहित्यसंघात एक संगीत नृत्याचा रंगारंग कार्यक्रम सादर करावयाचा. कार्यक्रमाची रूपरेखा आखली गेली. ह्याच कार्यप्रमात प्रभुतरुणाच्या वर्षातील काही निवडक लेखांचे संकलन असलेले 'निवडक हे पुस्तक प्रकाशित प्रभुतरुण' करण्याचे ठरले. ह्या पुस्तकाच्या संपादनाची प्रमुख जाबबदारी श्रीमती कीर्तिकरांकडे सुहासिनी सोपविण्याचे ठरले.

पुस्तकाकरिता ह्या निवडण्याची विनंती काही सदस्यांना करण्यात आली व ती समर्थपणे पार पाडली. परंतु ह्या सर्व लेखांचे संपादन करण्याची अवघड श्रीमती जबाबदारी कीर्तिकरांनी ज्या कार्यतत्परतेने पार पाडली ती खरोखरच कौतुकास्पद! किंबहुना त्यात त्यांचा सिंहाचा वाटा होता हे कृतज्ञतापूर्वक नमूद करावे लागेल.

सांगायचे विशेष म्हणजे ह्या 'निवडक प्रभुतरुण' ह्या पुस्तकाचे प्रकाशन कसे करावयाचे म्हणजे ते एक आगळेच प्रकाशन होईल यावर विचारविनिमय सुरू झाला. येथेच प्रदीपबद्दल लिहिण्यासारखे खूप प्रदीपची कल्पनाशक्ती जागृत झाली.

गेले? गेल्या आठवड्यात तर त्यांनी आमची

अमेरिकेतल्या अनिल तळपदेंबरोबर व्हिडिओ कॉन्फरन्स घेतली होती. नवीन गॅजेट वापरायला चांगले कारण शोधले होते प्रदीपने.

तसे पाहिले तर काहीतरी नवीन करत राहणे हा त्याचा स्वभावच. मग ते आंतरराष्ट्रीय संपर्कसाधन टेस्ट करणे असो की घरात पुस्तकांसाठी नवीन कॅबिनेट तयार करणे असो.

तो श्री. सुहासना म्हणाला, ''सुहास, पुस्तक आपण पालखीतून ग्रंथदिंडीच्या स्वरूपात व्यासपीठावर नेले तर कसे होईल?'' सुहास कोठारे, विहंग नायक यांसह सर्व सभासदांना कल्पना प्रचंड आवडली व ती प्रत्यक्षात कशी आणावयाची याचा विचार सुरू झाला. दिंडीसाठी एखाद्या समर्पक गाण्याचा शोध घ्यावयाचे ठरले व ती जबाबदारी सुहासिनी कोठारेंकडे देण्याचे ठरले. त्यांनीदेखील व्यवस्थितपणे शोध घेऊन श्री. शरद जांभेकरांनी गायिलेल्या एका सुंदर दिंडीची कॅसेट उपलब्ध केली. ही दिंडी साहित्य संघाच्या सभागृहाच्या प्रवेशद्वारातून वाजत गाजत व्यासपीठापर्यंत नेण्याचे

पुढे प्रत्यक्ष कार्यक्रमात ह्या असलेली पुस्तकाचा समावेश पालखी, त्यापुढे आपल्या प्रभु तरुण तरुणांनी धरलेला लेझिमचा ताल, त्यांना लाभलेली दिंडीच्या संगीताची साथ आणि सभागृहाच्या प्रवेश द्वारातून प्रवेश करीत सभागृहात थेट व्यासपीठापर्यंतचा तिचा प्रवास हा एक अविस्मरणीय सोहळा ठरला. समस्त ज्ञातीबंधुभगिनींनी सभागृहात उभे राहून टाळ्यांच्या गजरात दिलेली उत्स्फूर्त दाद असा हा अनुभव सर्वांच्या अंगावर रोमांच उभे करून

(पान ५ कॉलम २ वर)

-डॉ. शरद चाफेकर

त्या त्यांच्या कृतीशील उत्साहामुळे त्यांना आराम आळसावलेलं, असं कधी आम्ही पाहिलंच नाही. याचमुळे तर त्यांना कोणती गोष्ट करणं कठीण वा अशक्य वाटलं नाही. जरुरीप्रमाणे दहा मिनिटात ॲम्ब्युलन्स आणणं किंवा दोन मिनिटात टॅक्सी मिळवून पेशंटला घेऊन रुग्णालयात जायला निघणं, प्रदीपना कधी कठीण गेलं नाही, हे मी स्वतः पाहिलं आहे, आहे. अनुभवलं इमर्जन्सीत प्रदीप नेहमीच भरवशाचा आधार ठरत असे.

एक आवड व्यगचित्रकला. दरमहा 'प्रभुतरुण'मध्ये त्यांनी चितारलेलं सामाजिक अनुसरून असे. जाड, ढोबळ रेखा आणि चौकटीतील जागेचा भरगच्च वापर यामुळे त्यांची चित्रे शंकर आणि मारिओ यांच्या रेखादरम्यान वावरत. काही काळानंतर, कदाचित ती एका मार्गावर स्तिरावृन त्यांची स्वतःची एक स्टाईल निर्माण करण्याची शक्यता मी अपेक्षिली होती. आता ती शक्यता अचानक मावळली.

व्यक्ती 'पॉझिटिव्ह एनर्जी' समृद्ध असावी असे प्रदीपचे म्हणणे असे. त्यांच्या स्वतःमध्ये एनर्जीचा तुटवडा नव्हता. नातवाला शाळेत नेणे आणि भक्तिभावाने सत्संगात रमणे या सवात त्यांचा उत्साह दिसून येई. त्यांना आवडणारी गोष्ट- अगदी खाद्यपदार्थही- इतरांबरोबर शेअर करणे त्यांना कधी जड गेले नाही आणि परिसरात होऊ शकणारे गैरप्रकार थांबण्यासाठी स्पष्ट आणि कणखर भूमिका घेण्यास ते कधी कचरले नाहीत.

प्रदीप कोठारे यांचे अल्पशा; पण गंभीर आजाराने तडकाफडकी जाणे आम्हा सर्वांना जाणवत आहे, पुढेही जाणवत राहील. त्यांच्या आत्म्यास सद्गती लाभो, ही प्रार्थना.

कलासकत प्रदीप कोठारे

-कीरण येले

मी नव्यानेच न्यू इंडिया ॲश्युरन्स कंपनीत रुजू झालो होतो. त्यापूर्वी मी नेहरु विज्ञान केंद्र या केंद्र सरकारी नोकरीत होतो. पण नेहरु विज्ञान केंद्रातील कर्मचाऱ्यांच्या तुलनेत न्यू इंडियातील कर्मचारी कलाप्रेमी होते, वाचनप्रेमी होते आणि आजही आहेत. या न्यू इंडिया ॲश्युरन्समध्ये तळ मजल्यावर कर्मचाऱ्यांनी सन १९६५ मध्ये स्वखर्चाने मराठी वाचनालय सुरू केले ते आजतागायत कार्यरत आहे. या वाचनालयाचे जे संस्थापक सदस्य होते त्यापैकी एक... प्रदीप कोठारे. एकदम कलासक्त माणुस. मी नोकरीत लागल्यावर वाचनालय आणि कार्यालय दोन्हीकडे वारंवार त्यांचे नाव कानावर येऊ लागले. ते कामगारांच्या संघटनेतही काम करायचे.वाङ्मय मंडळातर्फे त्यांनी कर्मचारी एकत्रित करून राज्य नाटचस्पर्धेतही नाटक उतरविले होते.

नवनव्या कल्पना राबविणारे कोठारे त्यांच्या कलाप्रेमामुळे सुपरिचित होते. नाव ऐकल्यावर मला वाटलं की, या माणसाला भेटायला हवं. मी तसं माझ्या सहकाऱ्याला सांगितलं तर तो म्हणाला, ''ते जवळच्याच दुसऱ्या शाखेत काम करतात, मी सांगतो त्यांना.'' आणि त्यादिवशी संध्याकाळी एक धिप्पाड माणूस मला भेटायला आला आणि म्हणाला, मी प्रदीप कोठारे! मग आमच्या छान गप्पा झाल्या. नाटक, सिनेमा, पुस्तके यावर आणि मग होतच राहिल्या. त्यातून निर्मळ कलासक्त माणसाचं अंतरंग कळत गेलं. त्यांचं मोठेपण कळत गेलं. त्यानंतर ते निवृत्त झाले. काल परवा अचानक ते निवर्तल्याची बातमी आली आणि धक्का बसला. आमच्या कंपनीत कर्मचाऱ्यांची संख्य मोठी असल्याने निवृत्त कर्मचारी निवर्तला; तर त्याच्या दु:खद निधनाचा फलक लागत नाही. पण त्यादिवशी प्रदीप कोठारे निवर्तल्याचा आणि त्यांना श्रद्धांजलीचा फलक लागला होता.

A Journey that came to an end... -Dr. Payal Rane - Acharekar

Pradeep Shamrao Kothare fondly remembered by me as Pradeep Mama has left all of us with wonderful memories. He was a versatile personality who was always ready to help any and every one in need. My Mom had many cousins but for me he has been that Mama who was closest to my house and me too. Not surprised what God had in mind that inspite of having so many mamas he was the one who walked me down the aisle for my

Mayuri and kept helping me whether it was to search for a suitable guy for me to anything in the Gora Ram temple. He was a fun personality and everybody liked to have him around in any get-together. Originally he used to work for New India Insurance Company but his helping nature did not restrict him there. He was a part of various Pathare Prabhu committees such as Social Club, (Cont. on Page 6 col. 1)

wedding. He fondly called me

श्रद्धांजली

-सुहासिनी कोठारे

प्रदीप कोठारेंच्या दु:खद निधनाची बातमी ऐकुन मन सुन्न झाले. त्यांचे सुस्वभावी, निगर्वी सेवाभावी, हसतमुख व्यक्तिमत्व डोळ्यासमोर आले. ते अजात शत्रू होते. नेहमी प्रसन्न मुद्रेने सर्वांशी गप्पागोष्टी करीत असत. सभा, समारंभ कुठेही भेटले की, ''वहिनी, कशा आहात, तब्येत कशी आहे?' असे आवर्जून विचारीत

सुहास कोठारेंचे ते मित्र होते. त्यांची नेहमीच थट्टामस्करी चालू असायची. प्रभुतरुणाचा व त्यांचा पन्नास वर्षांचा ऋणानृबंध. प्रभुतरुणासाठी कोणतेही काम करण्यात ते नेहमी तत्पर असत. 'ह्यांना' ते नेहमी म्हणत, ''प्रभुतरुणाचे काय काम असेल तर मला सांग. आत्ता करतो.'' अशा ह्या दुसऱ्याला मदत करणाऱ्या प्रदीप कोठारेंच्या अचानक जाण्याने चटका बसला.

(पान ४ कॉलम २ वरून)

सांगायचा मुद्दा म्हणजे ह्या नितांत संदर संकल्पनेचे जनक म्हणजे आपले श्री. प्रदीप शामराव कोठारे हेच होते.

प्रदीप म्हणजे एक सदा हसतमुख व उत्साही व्यक्तिमत्व! कृणाशीही आपलेपणाने वागून त्याला आपलासा करण्याची त्यांची हातोटी विलक्षणच होती. आमची दोघांची ओळख वर्षांपासून होती प्रभृतरुणामुळे जळलेले आमचे मित्रत्वाचे नाते अधिकच दृढ झाले. व्यंगचित्रकाराचा पिंड असल्याने त्यांच्याकडून अनेक गंमतीजमती ऐकायला मिळत. त्यांनी रेखाटलेली व्यंगचित्रे हा आपल्या प्रभुतरुणाच्या दिवाळी अंकासहित सर्वच अंकांचा एक अविभाज्य भाग होता. प्रत्येक अंकानंतर त्यातील त्याने रेखाटलेल्या व्यंगचित्राचे मी फोनवरून केलेले कौतुक त्याला खूप आवडायचे. आता एका चांगल्या उपप्रमाला विनम्र आदरांजली! गालबोट लागले. प्रदीपच्या जाण्याने

बा प्रदीपा!

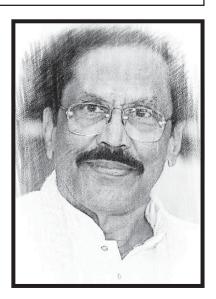
-नंदकुमार विजयकर

बा प्रदीपा ! आपल्या आयुष्याचे चित्र अधुरे ठेवून अचानक तू आमच्यातून निघून गेलास. तुझ्या तमाम चाहत्यांना, तुझ्या आप्तेष्टांना, सर्व मित्रगणांना एक प्रचंड दुःखद धक्का दिलास. तुझ्या खास मित्रवर्गातला मी नव्हतो. आपला सहवासही अलीकडचाच; पण जेव्हा जेव्हा आपली भेट होई तेव्हा तेव्हा दिलखुलास गप्पा होत असत. 'प्रभू तरुण'च्या रंगारंग कार्यक्रमासाठी सुहास कोठारे यांनी 'सदु आणि दादू' या नाटिकेत काम करण्यासाठी माझी निवड केली होती. मीरसाहेब, दिग्दर्शक होते. तालमीच्यावेळी तू अधूनमधून येत असे. तुझ्याकडून काही टीका टिप्पणीही चालायची. सुहास कोठारे यांच्याबरोबर सल्ला होत असे. एवढ्या अधिकारवाणीने; पण मृदुशब्दात बोलण्याच्या तुझ्या सवयीचा मला खूप अचंबा वाटत होता. सुहास कोठारे यांनी तुझी ओळख करून दिली. तेथे तुला जवळून भेटलो आणि नंतर ज्ञातीतील लग्नप्रसंगी, कार्यक्रमात समाजाच्या विविध आपली भेट होतच राहिली. तुझ्या व्यंगचित्रकलेच्या ध्यासामुळे अधिकच तुझ्याकडे आकर्षित झालो. मला अनेक कल्पना सुचत पण व्यक्तिचित्रण जमत नसल्यामुळे त्या प्रत्यक्ष कागदावर उतरवणं शक्य होत नसे. मी माझी समस्या तुला सांगितली तेव्हा तू मला वारली चित्रकलेचा अभ्यास करण्याचा सल्ला दिला. त्यात मनुष्याकृती चितारण्याची सोपी पद्धती होती. मी बऱ्याचवेळा मला सुचलेल्या कल्पना तुला सांगत होतो व त्यावर तू चित्र काढण्याची विनंती करत असे. पण कधीही तू त्यावर चित्र काढले नाही. म्हणायचा, ''साहेब, तुमच्या कल्पना तुम्ही साकार करायच्या.'' खरोखर

प्रभुतरुणाची झालेली हानी सहजपणे भरून येणे केवळ अशक्यच.

प्रदीपची पत्नी सुरेखा आणि मुली प्राजक्ता व मृगया म्हणजे पर्यायाने त्याच्या समस्त परिवाराचे सांत्वन तरी आपण काय करणार! इतके आश्वस्त करू शकतो की तुम्ही एकट्या नाहीत, समस्त प्रभुतरुणपरिवार कायम आपली साथ सर्वार्थाने आणि सदैव देत राहील!

श्री. प्रदीप शामराव कोठारे ह्यांना

आजकाल दुसऱ्यांचे श्रेय लाटणारे महाभाग अवतीभोवती पाहायला मिळतात; पण प्रदीप, तू मात्र साफ दिलाचा सच्चा कलाकार. जेव्हा भेट होई तेव्हा तेव्हा तुझी विचारणा होत असे. ''काय, जमलं का एखादं चित्र?'' तुझ्या या पाठपुराव्यामुळे आणि प्रोत्साहनाने मी एके वर्षी 'प्रभुतरुण'च्या दिवाळी अंकात व्यंगचित्रांची मालिका सादर केली. वाचकांना ती खूप आवडली. तू माझं भरभरून कौतुक केलंस. ह्याचं सारं श्रेय प्रदीप तुझं आहे. बा प्रदीपा! तुझ्या कुंचल्याच्या एका फटकाऱ्याने तू अनेकांच्या चेहऱ्यांवर हास्यरेषा उमटवल्यास, अनेकांना गुदगुल्या केल्यास, काहीजणांना कोपरखळ्या दिल्यास तर; काहीना चिमटे काढलेस; पण अंतिमत: तू सर्वांना तुझ्या व्यंगचित्रातून निखळ आनंदच दिलास. भुलोकीचा कार्यभाग आटपून स्वर्गलोकी प्रस्थान केलं आहेस. आह खात्री तिकडेही आपल्या कलाकारीचा दाखवल्याशिवाय राहणार नाही. इंद्राच्या दरबारात तुझ्यासारख्या कलाकाराची कमी होती ती तू आज केलीस. कुंचल्याची कुंचल्याच्या तालावर स्वर्गलोकीच्या अप्सरा नाचू दे, पुरी इंद्रपुरी हास्यरसात न्हाऊ दे, गडगडाट होऊ दे हास्य ढगांचा आणि या धरणीची जी काहिली झाली आहे त्यावर तमाम आकाशस्थ देवदेवतांच्या स्नेहरुपी पर्जन्याचा शिडकाव होऊदे.बा प्रदीप! माझी तुला ही चित्रांजली.

(टीप: या लेखातील छायाचित्र श्री. किशोर जयकर यांनी ग्राफिक्सद्वारे तयार केले आहे.)

प्रभुतरुण आश्रयदाते

- १) सौ. विमल व श्री. माधव नायक,
- २) सौ. नलिनी व श्री. रविंद्र रामराव मानकर,
- ३) सौ. अनामिका बी. ए. एल.एल.बी.
- ४) कै. नटवर्य नारायण रामराव झावबा
- ५) कै. सॉ. मोतिराम विनायक जयकर
- ६) आद्य संपादक कै. विष्णु कृष्ण कोठारे
- ७) कै. रावसाहेब चंद्रकांत बालमुकुंद वेलकर
- कै. सौ. सुशीला यशवंतराव कीर्तीकर
   कै. सौ. सुशीला व श्री. मोरेश्वर वि. प्रधान
- ९) सौ. मीरा व श्री. रविंद्र नानूजी दळवी
- १०) कै. सौ. रालाका (अरुणप्रभा) रौलकुमार श्रीकृष्णनाथ दळवी
- ११) कै. श्रीमती चंपुबाई आणिकै. आनंदराव सुंदरजी धराधर
- १२) कै. सौ. रोहिणी (रत्नप्रभा) श्रीकर राणे
- १३) सौ. निलीमा व श्री. सूजन केशवराव राणे
- १४) कै.श्रीमती रोझाबाई आणि कै. बाळाराम केरोबा नायक
- १५) कै. शरद विनायक कीर्तिकर यांच्या स्मरणार्थ अनामिक
- १६) कै. सॉ. दिलीप रघुनंदन कोठारे
- १७) कै. श्रीमती कमलजा आनंदराव अजिक्य
- १८) कै. दिवाळीबाई व कै. डॉ. वामनराव आनंदराव विजयकर
- १९) कै. विष्णुराज बाळाराम नायक
- २०) ॲड. सदाशिव आनंदराव धुरंधर
- २१) कु. कस्तूर मोठाबाई जयकर

२२) कै. कमिलनी रमाकांत प्रधान २३) कै. नटवर्य शरद श्रीकृष्णनाथ

- २३) कै. नटवर्य शरद श्रीकृष्णनाथ गणपतराव दळवी
- २४) आद्य मराठी लघुलिपीकार कै. भुजंगराव रामचंद्र मानकर
- २५) कै. वामन मोरेश्वर प्रभाकर
- २६) कै. चंद्रकांत नारायण विजयकर,
  - कै. कुंजविहारी वाय. जी. तळपदे,
  - कै. प्रविण चंद्रकांत नारायण, विजयकर, कै. वैभव कुंजविहारी वाय. जी. तळपदे
- यांच्या स्मरणार्थ एक हितचिंतक २७) कै. डॉ. विद्याधर चंद्रकांत नारायण
- विजयकर यांच्या स्मरणार्थ हितचिंतक
- २८) कै. पूर्णचंद्र केशरीनाथ राव व कै. सौ. शीला पूर्णचंद्र राव यांच्या स्मरणार्थ
- २९) डॉ. राम गोविंदराव नवलकर
- ३०) सौ. शुभांगी राम नवलकर
- ३१) सौ. रीटा आणि श्री. मंदार माधवराव नायक
- ३२) कै. सौ. विजया व श्री. प्रकाश माधव नायक या त्यांच्या आईवडिलांच्या स्मृत्यर्थ उन्मेष प्रकाश नायक
- ३३) सौ. वृंदा आणि श्री. शाम विनायक जयकर
- ३४) कै. श्रीमती जयश्री आणि कै. श्री. जयवंत विश्वनाथ कीर्तिकर स्मृत्यर्थ श्री. उमेशचंद्र जयवंत कीर्तिकर
- ३५) कै. श्रीमती प्रतिमा आणि कै. श्री. धाकलेश्वर बाळाजी जयकर स्मृत्यर्थ सौ. सुप्रिया उमेश कीर्तिकर

प्रभुतरुणास देणगी

- * श्री. निखील सुरेश नवलकर यांजकडून त्यांची कन्या कु. आद्या हिच्या दहावीतील यशाबद्दलरु.१,०००/-
- * संगीता (पूर्वाश्रमीच्या कु. हर्षबाला मोतीराम आगासकर) आणि श्री. रसिक गणपतराव जयकर यांजकडून त्यांच्या विवाहास पन्नास वर्षे पूर्ण झाल्याबद्दल रु. ५००/-
- दि. १५/५/१८ रोजी झालेल्या श्री. इंद्रसेन यशवंत नवलकर यांच्या जन्मशताब्दीप्रीत्यर्थ श्री. अजित इंद्रसेन नवलकर यांजकडून रु. २५१/-

देणगीदारांचे आभार

(Cont. from Page 5 col. 2) Prabhu Tarun etc. He was also the Trustee of Shri Aatmaran Bua's Kalaram Temple for a brief period. Later he joined Brahmakumari and was a part of it with full dedication. Although me being a Krishna follower disagreed with him on various occasions but he would narrate his work and experience with full passion. It was a big shock to get news of his sudden demise as for me he was a very healthy and fit person even at the age of 70. Sad to know that in the bargain to help others he neglected his own health. It is always said that there is a difference between what the heart and brain wants. Although the brain says that it is good to leave this earth peacefully but the heart

पत्र

३० मे २०१८ प्रिय सुहासिनी व वैजयंती,

तुम्हाला कळवण्यात आनंद होतो की माझा नावाजलेल्या नेहरू सेंटर, हाय कमिशन ऑफ इंडिया, लंडन इथे २५ मे २०१८ रोजी गाण्याचा कार्यक्रम उत्तम रीतीने पार पडला. हॉल भरला होता. माझ्या आवाजाने साथ दिली, तबला आणि सारंगी वाजवणाऱ्यांनी चांगली साथ केली, तसंच एकंदरीत प्रतिसाद उत्साहवर्धक होता. सर्वात आनंदाची गोष्ट म्हणजे इंग्लंडमध्ये स्थायिक झालेले काही पाठारे प्रभू आले होते, त्यांत पूर्वी खार लिंकिंग रोडवर राहणारे डॉ .उल्हास धैर्यवान।, त्यांची पत्नी नीला, डॉ. अश्विनीकुमार व डॉ. गीता धैर्यवान असे होते. २८ मे २०१८ रोजी आमंत्रणानुसार जगविख्यात केम्ब्रिज युनिव्हर्सिटी लायब्ररी, केम्ब्रिज इथे जाण्याची संधी मिळाली व माझं संगीतावरचं पुस्तक `Learning Hindustani Classical Vocal Music' हे तिथल्या लायब्रेरीयन कॅथेरिन क्रेनने एका बुकशेल्फवर असलेले दाखवलं. मन अभिमानाने भरून आलं कारण भारतीय संगीतावरच्या पुस्तकाला इतक्या उच्च स्थानी मानाची जागा मिळाली होती.

> तुमचा, पं..सुजन राणे न्यू जर्सी, अमेरिका *

doesn't want to let go of people we are fond of. Never the less I pray that he is happy and free from pain wherever he is. Will definitely miss you Pradeep Mama.

प्रभुतरुणाची डायरी विवाह सुवर्णमहोत्सव

श्री. रिसक गणपतराव जयकर सौ. संगीता रिसक जयकर (पूर्वाश्रमीच्या कु. हर्षबाला मोतीराम आगासकर)

विवाह षष्ठचब्दी सोहळा

सौ. सुनंदा मोतीलाल कीर्तिकर श्री. मोतीलाल कन्हैयालाल कीर्तिकर (२२-४-१९५८ ते २२-४-२०१८)

मरण

०४-०५-१८	श्री. दिलीप गजेंद्र कीर्तिकर	वय ७३,	पूणे
१४-०५-१८	सौ. शुभदा पद्माकर रणजीत	वय ७५,	गोरेगाव
१६-०५-१८	सौ. ज्योती जतीन धुरंधर	वय ८४,	फ्रेंच ब्रिज
१९-०५-१८	श्रीम. मंगला मूर्ती धैर्यवान	वय ६८,	खार
	श्री. प्रदीप शामराव कोठारे	वय ७२,	धसवाडी
२९-०५-१८	कु. चंद्रप्रभा श्रीपाद देसाई	वय ८४,	धसवाडी

पाठारे प्रभु चॅरिटीज

पाठारे प्रभु चॅरिटीजची२०१७-१८ या आर्थिक वर्षांची अहवालपुस्तिका घरोघरी प्राप्त झाली. श्री. रघुवीर दिलीप कोठारे आणि श्री. वीरपाल रामराव राणे या दोन विश्वस्तांचा राजीनामा संस्थेने स्वीकारला: ही या वर्षातील ठळक घटना म्हणावी बाई गोपिकाबाई प्रभु लागेल. राममंदिरात (कांदेवाडी) २५ मार्च, २०१८ रोजी रामनवमी साजरी झाली. श्री. वैभव सुनील कोठारे हे या मंदिराचे व्यवस्थापक आहेत. त्यांच्या हस्ते हा सोहळा पार पडला. याहीपेक्षा उल्लेखनीय बातमी अहवालात आहे. ती अशी- श्री. प्रनील पी राव सौ. पूजा केसवानी (पूर्वाश्रमीच्या कु. पूजा गोरक्षकर) या दोघांनी माहीम येथील चॅरिटीजच्या आपापल्या सदनिका परत केल्या. याची दखल घेतलीच पाहिजे कारण इतर भाडेकरूंसाठी अनुकरणीय आहे. या अहवालात गेल्या वीस वर्षांतील (१९९५ ते २०१८) आर्थिक लाभाचा चढता आलेख दिला आहे. तो अभिनंदनीयच. ३ जून २०१८ रोजी चॅरिटीजची वार्षिक सभा चॅरिटीजचे अध्यक्ष श्री. अध्यक्षतेखाली मानकर याच्या नेहमीप्रमाणे यशस्वीरित्या पडली.

परीक्षेतील सुयश

१०वी (एसएससी)

कु. चिन्मयी निखील तळपदे ९५% कु. मोइशा अनुरेष कोठारे, ९०.८% श्री. यश शैलेंद्र तळपदे ८०% श्री. नुपूर मंदार गोरक्षकर, ६६%

१०वी (आयसीएसई)

कु. आद्या निखील सुरेश नवलकर ९६.८%

श्री. यशेश नितीश कीर्तिकर ९२.५%

१२वी (कॉमर्स)

श्री. इशान दीपक कोठारे, ७२% श्री. सोहम सुदेश देसाई, ६६% एमबीए

सौ. हेमाली राहुल आगासकर

पाठारे प्रभु महिला समाज

* पाठारे प्रभु महिला समाजाची वार्षिक सर्वसाधारण सभा दिनांक १२-०८-१८ रोजी प्रभु सेमिनरी शाळेच्या सभागृहात दुपारी ४ वाजता समाजाध्यक्षा सौ. नीता सेंजित यांच्या अध्यक्षतेखाली घेण्यात येईल. आवश्यक सभासद संख्या नसल्यास सभा तहकूब करून त्याच ठिकाणी अर्धा तासाने घेण्यात येईल. या सभेनंतर स्मरणशक्ती स्पर्धा घेण्यात येईल. भिगनींनी मोठ्या संख्येने उपस्थित रहावे असे आवाहन अध्यक्षांनी केले आहे

नोंद घ्यावी

जागेअभावी उद्यम, संवाद, कथाकली ही नेहमीची सदरे आणि काही संस्थावृत्त या अंकात देता आले नाही. नोंद घ्यावी.

-संपादक

हे मासिक मुद्रक, प्रकाशक श्रीमती सुहासिनी कीर्तिकर यांनी मालक बोर्ड ऑफ कंट्रोल प्रभुतरुण करिता मे. स्नेहेश प्रिंटर्स, ३२०-अ, शाह अँड नाहर इंडस्ट्रीयल इस्टेट, अ-१, धनराज मिल कंपाऊंड, सीताराम जाधव मार्ग, लोअर परेल, मुंबई-४०००१३ येथे छापून पारिजात बी-३, युनियन बँक एम्प्लॉईज को-ऑप. हौ. सोसायटी, पटेल इस्टेट, जोगेश्वरी (प.), मुंबई-४००१०२ येथे प्रकाशित केले.

संपादक: श्रीमती सुहासिनी कीर्तिकर

RNI NO. 14613/67